

روزنامه همدان

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران	
سه‌شنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۱ ۱۶ رجب ۱۴۴۴ ۷ فوریه ۲۰۲۳ - شماره ۲۱۲۱ _ سال هفتم	
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۷۴	
hamdelidaily.ir newspaper.hamdeli@gmail.com سر‌دبیر: فضل‌الله یاری	
چاپ: ۰۲۱-۴۴۵۳۳۷۲۵	توزیع: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۱۹۳۳۰۰۰
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳	
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵- ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱-	

میراث

خسارت زلزله ترکیه به میراث جهانی یونسکو در سوریه و ترکیه

زلزله شدید ۷٫۴ریشتری در ترکیه به «قلعه حلب»، کاخ قرون سطایی واقع در سوریه که در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده، خسارت‌هایی وارد کرد. «همام سعد»، یکی از مقامات ارشد اداره آثار باستانی و موزه‌های سوریه در این باره گفت: «گزارش‌هایی مبنی بر شکاف در ارگ حلب دریافت کرده‌ایم و تیمی از متخصصان را برای بازرسی محل و ارزیابی خسارات اعزام کردیم.» روزنامه دپلی صباح نیز از تخریب قلعه تاریخی «غازیان تپه» در ترکیه خبر داده است که بر اثر وقوع این زلزله بخش‌هایی از تپه، نابود شد و پیرانه‌های آن در جاده فرو ریخته است. همچنین گنبد و دیوار شرقی «مسجد شیروانی» که در نزدیکی این قلعه واقع شده است و در قرن هفدهم میلادی ساخته شده بود، ویران شده است. ترکیه دارای ۱۹ و سوریه دارای شش محوطه ثبت شده در فهرست میراث جهانی یونسکو هستند. زلزله ترکیه تاکنون بیش از

موزه

کشف عجیب باستان‌شناسان؛

مواد مومیایی‌سازی در یک کارگاه ۲۶۰۰ساله

محققان در یک کارگاه مومیایی‌سازی ۲۶۰۰ساله موادی را پیدا کرده‌اند که احتمالاً در فرایند تبدیل اجساد به مومیایی استفاده می‌شده است. یافته‌های حاضر نشان می‌دهند که این مواد محصول یک زنجیره تأمین جهانی بوده‌اند که اقلام مختلفی را از نقاطی مثل مدیترانه گرفته تا غرب آفریقا و حتی شاید آسیا، گرد هم می‌آوردند. به گزارش واشنگتن پست، دانشمندان در یک کارگاه ساخت مومیایی قیر، چربی، روغن و صمغ‌هایی را پیدا کرده‌اند که برای نگهداری از جسد مردگان استفاده می‌شد. این کارگاه حتی برخی از مواد ضدقارچی و ضدباکتری خود را احتمالاً از آسیا تهیه می‌کرده است. «محمد بهگت» زیست‌شیمی‌دان مرکز ملی تحقیقات قاهره و عضو تیم این تحقیق می‌گوید: «این واقعاً بخش جدایی از این فرایند است. اگر مصری‌ها تا این اندازه به دور دست‌ها وابسته بودند تا مواد طبیعی خاص خود را از این کشورهای خاص و نه بقیه کشورهای نزدیک‌تر بگیرند، این مسئله نشان می‌دهد که آن‌ها در کارشان جدی بودند و آزمون‌وخطا نمی‌کردند؛ آن‌ها واقعاً میکروبیولوژی می‌دانستند.» کشف مواد مورد استفاده در ساخت مومیایی‌ها در یک کارگاه باستانی در مصر محققان در سال ۲۰۱۶ ایسن کارگاه مومیایی‌سازی را در نزدیکی یک سفارقه کشف کردند. در این سایت بیش از ۱۰۰ ظرف شامل پیاله‌های سفارشی و کاسه‌های قرمز دیده می‌شود. برخی از این ظرف‌ها

حافظه تاریخی

روزی که ایران دارای قانون مطبوعات شد

۱۸بهمن سال ۱۲۸۶ (هفتم فوریه ۱۹۰۸) نخستین قانون مطبوعات در ایران در ۵۳ ماده از تصویب مجلس شورای ملی گذشت. گرچه این قانون بهتر از اصلاحیه‌ها و قوانین مطبوعاتی بعد از آن بود (به استثنای ضابطه موقت دولت مصدق و مصوبهٔ شورای انقلاب)، اما بسیاری هستند که وضع آن قانون را بدعت و آغازی منفی می‌دانند که مانع از رشد ژورنالیسم ایران شده است، زیرا که این قبیل مقررات (صرف نظر از کدام کشور) نشر روزنامه را مقید ساخته و صدور مجوزٔ نشریه و امر نظارت را در کنترل دولت قرار داده حال آن که ژورنالیسم، خود یک زکن از قوای دموکراسی است و رکن های متشکله یک دموکراسی باید شنگف از هم باشند. مقایسه قانون‌های مطبوعات ایران در طول زمان با هم، هر کدامشان را ناقض بخشی از قانون دیگر نشان می‌دهد و چنین برمی آید که اصول و فلسفه «روزنامه‌نگاری» و استانداردهای جهانی این حرفه در تنظیم این ضوابط ملاک کار نبوده و تنها سیاست دولت‌های وقت منظور نظر بوده است. برای مثال؛ در یک برهه یک قانون مطبوعات ایران کارمندان دولت را ممنوع از داشتن نشریه عمومی (حرفه‌ای) و اشتغال به کار روزنامه‌نگاری می‌کند و قانون دیگر این مورد منطقی را حذف، و قانون سوم دوباره برقرار می‌دارد. قانون چهارم با ایجاد یک رشته پیچ و خم، عملاً داشتن نشریه را برای یک دسته از اتباع ایران دشوار می‌کند و به‌گونه‌ای تنظیم شده است که برخلاف کشورهای دیگر و اصل تفکیک قوا، سازمان‌های عمومی هم می‌توانند روزنامه‌نگار و روزنامه‌دار شوند؛ و … حال آنکه روزنامه‌داری کسب و کاری است همانند طبابت، مهندسی، کتاب‌فروشی، رستوران داری و … و برای اشتغال به آن باید تخصص داشت و دست کم در شرح وظایف و منظور از تاسیس سازمان، روزنامه‌داری قید شده باشد. در

یادداشت‌ها

فیض شریفی^{✎ نویسنده}

وقتی قلم موبایل را از غلاف درمی‌آورم، انگار آماده رزمی درازدامن می‌شوم، عرق می‌کنم. با این قلم تو نمی‌دانی تا کجا رفته‌ام. تا اینجا تا پشت هیچستان رفته‌ام. هر شاعر و نویسنده‌ای مثل شکسپیر، لیوت، گوته، رمبو و امثالهم شناس داشته‌اند، در کنار دست‌شان، زیر پایشان، نقب زده‌اند و به چشمه‌های جوشانی دست یافته‌اند. در این میان به جز رمبو به این دلیل، بسیار نوشته‌اند. رمبو هم عمیق می‌نوشت و وسیع بود اما دوستانش حسود بودند، او را آزار دادند، رمبو از فرانسه رفت، قاجاقچی شد، ولی دوستانش او را نجات ندادند. بعضی‌ها بیشتر و بهتر از حاکمان و سانسورچی‌ها عمل می‌کنند، چون این‌ها در خشکسال دمشقی دچار شده‌اند، گرفتار مخدرات و شیر مستی‌های مخرب شده‌اند و دیگر نمی‌توانند بنویسند، «پیتسوس»‌ها و ناظم حکمت‌های پرکار را سرزنش می‌کنند. شکست خوردگان افراد خطرناکی‌اند، مثل خرمگس هستند؛ توی چشم سوارکاران ماهر می‌روند تا آن‌ها را به دره‌های مخوف پرتاب کنند. این‌ها مقابل پای نویسندگان و شاعران موفق، مین می‌کارند، با میزبان همکاری می‌کنند تا آن‌ها را به مسلخ بیندازند. رمبو را همین‌ها فراری دادند. رمبو، آن لوگرند متعالی و آن عارف ششیفته آزادی را مجبور کردند تا به ندای مقاومت‌ناپذیر سفر تن بدهد. رمبو هرگز از هستی خود خشنود نبود، انگار او را محکوم به زندگی و هستی کرده بودند، رمبو احساس می‌کرد از تکرار و زشتی و کسالت دارد متلاشی می‌شود. او مثل سرباز جوانی بود که او را خوابانده

خوب کردی رفتی آرتور رمبو

باشند و دو سوراخ سرخ در پهلوی راستش کار گذاشته باشند. رمبو درهای حواسش را به روی احساسش بازگذاشته بود، تمام هم و غم او فقط دین، شنیدن، فهمیدن و نوشتن بود.او هرچه را می‌دید می‌نوشت، او از طریق واژگان به مناطقی بسیار عمیق رسیده بود که همچون درک (امر درک شدنی) باشد، رسیده بود. او تحول شعری را در زبانی رها شده از قیدوبندهای اجتماعی و افسارگسیخته قرار داده بود. او «من» شاعرانه اش را به «ما»یی پرشور تبدیل کرده بود و «سرود جنگ پارسی» را برای ندای «برادری» نوشت. از کمون فرانسه نوشت و تیرباران‌ها، بعدها موضع‌گیری‌های او در مقابل کمون پاریس، او را در میان شاعران و نویسندگان کاملاً تنها و تکرو جلوه داد. رمبو بعداً در شعر «عباسی پارسی» شاعر را متعهد به بیان حق‌هق آدم‌های پست، نفرت محکومان به اعمال شاقه و هیاهوی انسان‌های ملعون می‌داند. رمبو را در همین دوران دچار بزرگ‌ترین بحران می‌کنند.

او را در انواع و اقسام جنون غرق می‌کنند. او را مجبور به سلخختی وحشتناکی می‌کنند، او را بی‌ادب و گستاخ کردند. به گونه‌ای که حتا صادر و خواهرانش او را دیوانه نامیدند. رمبو با حرکات خشن و سخنان بی‌رحمانه و بی‌اندازه نکبت‌بارش همه را می‌ترساند و از خود منزجر می‌کرد. رمبو انقلاب را به خاطر عشق به مردم و برادری دوستی می‌داشت. ادعای زیبایی‌شناسی هولناکی داشت. او شاعر را «پرومته»‌ای می‌دانست که باید آتش را بسدزد و به میان مردم بیاورد. او امر ناشناخته را دیده و به سرزمین نیاورد فکر کرده و کشف تازه‌اش را زیسته بود. او در میان بدترین بیماران، بدترین جنایتکاران و بزرگ‌ترین ملعونان زندگی می‌کرد. رمبو وقتی کتاب «بهشت مصنوعی» شارل بودلر

را می‌خواند به مواد مخدر گرفتار می‌شد، او مثل بودلر فکر می‌کرد که مواد مخدر نیروهای ذهن را چند برابر می‌کند و به او احساساتی مافوق طبیعی می‌بخشد. بودلر در این کتاب به شکلی جامع این نظریه را بسط داده بود که انسان می‌تواند به اراده خود مقدمه تولدی دیگر را فراهم بیاورد و برخی راه‌های حیرتانگیز را کشف کند، می‌توان به خلسه‌ای رسید تا به اراده خود از شکست کمون دیگر کم‌کم ادبیات برای کتاب، شعرهای پیشین خود را می‌سوزاند. او تمام رنجهای دنیا را بر دوش می‌کشد. کتاب‌های «فصلی در دوزخ» و «زورق مست»‌اش در میان شاعران سروصدای عجیبی به پا کرد ولی شعر هیچ درآمدی برای او نداشت. باید تغییر شغل می‌داد. بعد از شکست کمون دیگر کم‌کم ادبیات برای او تبدیل به یک آلترناتیو شده بود، یک پناهگاه…اما از سال ۱۸۹۰ درد شدیدی در زانوی راستش حس کرد.پای راستش را قطع می‌کنند. آرتور رمبو در ۱۰نوامبر ۱۸۹۱ در ۳۷سالگی می‌میرد. آرتور به خواهرش، ایزابل، التماس کرده بود او را سوار کشتی کنند چون باید به کانال سوئز برود. ورن برایش نوشت: «خوب کردی رفتی آرتور رمبو! هجده سال از عمر تو از دست دوستی و شرارت و حماقت شاعران پارسیسی و هم از دست وزوز زنبور عقیم کنواذه کمی دیوانه‌ات می‌ریمد. خوب کردی پشت پا زدی به همه آن سال‌ها در میان تندبادها و زیر تیغ گیوتین زودرس‌شان انداختی! حق داشتی که بلوار تن‌پروران و کافه‌های شعرشاشان را ترک کنی و به خاطر جهنم حیوانات و تجارت با دغل‌کاران و سلام مردم عادی…»کتاب خوب کردی آرتور رمبو، ترجمه و گردآوری سمیرا رشیدیپور، ص.۱۶۷). رمبو از دست مخنثان رهایی یافته بود و همچون اقلیای غمگین بر موج‌های جنون سوار شده بود.

داستانک

صدای ناهنجار

– حالا بگو چی شده؟
– ده صبر کن. گر صبر کنی ز غوره حلوا سازم.
– بین چی بهت می‌گم دقیق گوش کن.
– سرم را تکون دادم.
– تمام درها را می‌بندی
– آخه برای چی؟
– فقط بگو چشم.
– چشم.
– بعد میری توی راه پله، منم میرم تو دستشویی حیاط.
– تا اومدش حرف بزمن دستش را گذاشت رو ماغاش به معنی هیس. دوباره سرم را تکون دادم، تو دلم گفتم کاش آدامس شیکم گفته بودم، تی تاب کمه.
– وقتی رفتی با تمام توان صدا بزمن بزم.
– باشم.
– توی پله‌های بالکن ایستادم و صدا زدم، من تو راه‌پلام. حسن هم با تمام توان صدا زد اگر صدا شنیدی بدو بیا بگو.
–باشم.

حسن محکم طبل می‌زد و من هم می‌دویدم تو حیاط می‌گفتم صدا میاد. حسن گفت: برو با تمام توان می‌خوام طبل بزمن. باید طبل من از همه بهتر باشه. گوش کن صدا چطوره؟
دویدم سمت راه پله. حسن طبل می‌زد، شیشه‌های پنجره‌ها می‌لرزید.

که ناگهان صدای زنگ در حیاط اومد. کسی که پشت در بود، دستش را از روی زنگ برمی‌داشت، مدام زنگ می‌زد. ترسیده بودم، از اون طرف حسن می‌زد. محکم‌تر طبل می‌زد. دیگه صدای طبل و زنگ در حیاط و کوبیدن تو در حیاط قاطی شده بود و من مات مونده بودم

زیادتر شد

رای خداوند مملکت آن است که دشمن کوچک را محل نهد یا دوست را چندان پایه دهد که اگر دشمنی کند بتواند.
حزق بزگان به زیر دستان شروط خدمت به جای آوردن است و کمال فضل خداوندگاران شکر خدمت بندگان گفتن و تمت ناهندان.

منشع تکامل

دوقطبی:در اصطلاحات شیمی ترکیب دوقطبی زمانی است که یک مولکول از نظر بار خنثی باشد که دست کم یک یک بار مثبت و یک بار منفی را در خود حمل کند.

مجازستان

- محبوب گوره‌گورم! قربون قدمت داری میای سمت من دیگه توقف نکن، یک‌راست برو خونه سالمندان. نکبت مگه قراره پرستار سالمند باشم؟! (پلکار)
- آدم‌های صبور یک‌باره ترک‌تان می‌کنند، آن هم وقتی که سخت مشغول اولویت‌های غیر از آن‌ها هستی‌دا؛ با یک لیخنند سرد برای همیشه می‌روند و جای خالی‌شان برای همیشه یخ می‌بندد. آن‌ها هرگز بر نمی‌گردند! آدم‌هایی که صورت هستند، شاید بودن‌شان خیلی معلوم نشود، اما نبودن‌شان قطعاً زجرآور است… (زینب کریمیان)
- من آدم باجنبه‌ای هستم ولی اگر به شوخی‌ای کردی و من ناراحت شدم یا باهات برخورد کردم، یعنی تو جزو کسانی نیستی که اجازه‌ی اینو داشته باشی با من شوخی کنی. (سایه)
- زودرنجی چه در فضای مجازی چه دنیای واقعی تبدیل به یک بحران شده و هیچ مرجعی هم به دنبال آموزش و رفع و اصلاح آن نیست. (ضدی)

دست‌نویس

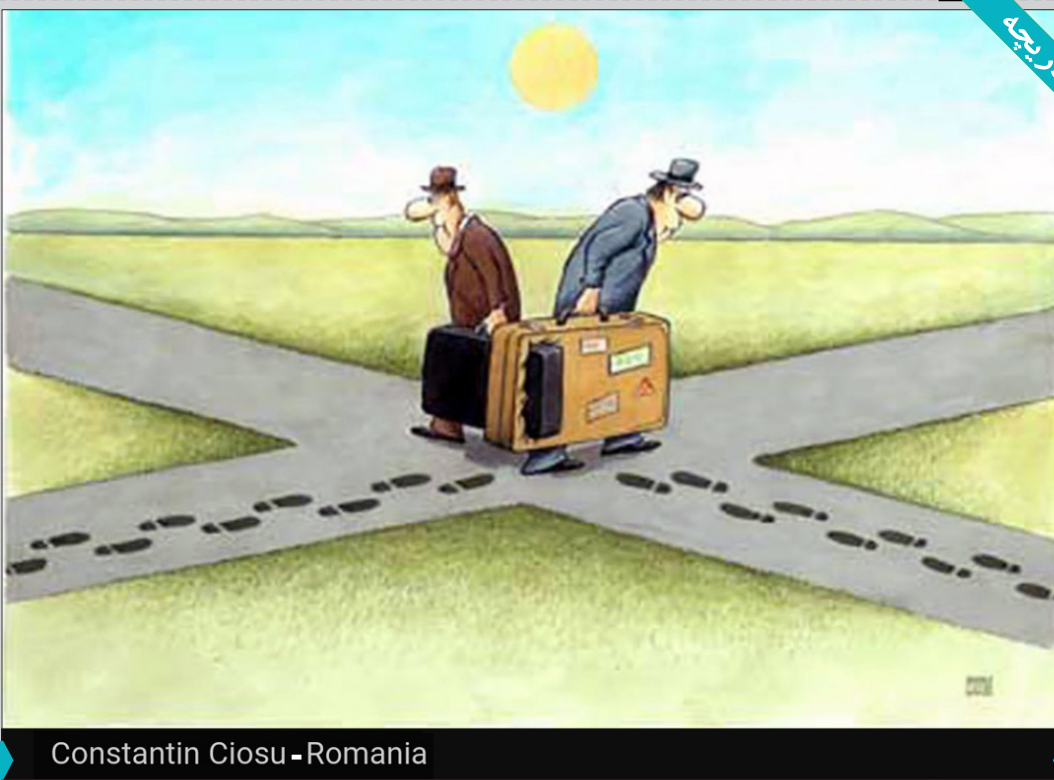
ارتباط میان مکمل‌های ویتامین D و کاهش تمایل به خودکشی

دانشمندان می‌گویند مصرف مکمل‌های ویتامین D با کاهش نرخ خودکشی و آسیب به خود ارتباط دارد. تحقیقات جدید نشان می‌دهند افرادی که این مکمل‌ها را دریافت کرده‌اند، کمتر از بقیه دست به خودکشی زده‌اند. گروهی از پژوهشگران در مطالعه‌ای روی گروه بزرگی از کهنه‌سربازان آمریکایی دریافتند که نرخ خودکشی در میان افرادی که مکمل‌های ویتامین D را مصرف می‌کردند، خیلی کمتر از بقیه است. آن‌ها برای انجام این تحقیق اطلاعات صدها هزار کهنه‌سرباز را بررسی کردند و به‌دنبال افرادی گشتند که در سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸ حداقل یک بار دارو دریافت کرده بودند. محققان با بررسی اطلاعات افرادی که ویتامین D مصرف می‌کردند و بقیه افراد که این مکمل را دریافت نمی‌کردند، متوجه شدند که نرخ خودکشی و آسیب به خود در گروه دوم ۰٫۲۶ درصد و در گروه اول ۰٫۲ درصد بوده است. به‌طور دقیق‌تر، مصرف ویتامین دی ۲ همراه با کاهش ۴۸٫۸درصدی ویتامین دی ۳ با کاهش ۴۴٫۸درصدی نرخ خودکشی مشاهده شد. البته دانشمندان می‌گویند این رابطه نه از نوع علت و معلولی، بلکه از نوع همبستگی است. آن‌ها همچنین ادعا می‌کنند که این رابطه در افراد سیاه‌پوست قوی‌تر است و به کاهش ۶۰درصدی نرخ خودکشی می‌رسد. به‌علاوه، این پیوند ظاهرأ در گروه افرادی که کمبود ویتامین دی داشته‌اند، برجسته‌ترین تأثیر را داشته؛ نرخ خودکشی در این افراد با مصرف مکمل‌های ویتامین دی بیش از ۶۴درصد کاهش پیدا کرده است. این مطالعه جدید تأیید می‌کند که ویتامین دی می‌تواند در زمینه افسردگی و رفتارهای وابسته به خودکشی نقش مهمی ایفا کند.
باین‌حال، پژوهش حاضر محدودیت‌هایی هم داشته است. برای مثال، محققان به‌خاطر بررسی اسناد ثبت‌شده نمی‌توانستند متوجه شوند افرادی که نرخ خودکشی پایین‌تری داشته‌اند، تحت‌تأثیر عوامل دیگری مثل گروه‌های حمایت اجتماعی بوده‌اند یا خیر. بنابراین لازم است تحقیقات بیشتری صورت گیرد تا معلوم شود که رابطه میان مصرف ویتامین D و کاهش نرخ خودکشی می‌تواند یک رابطه علت و معلولی باشد یا خیر. نتایج پژوهش حاضر در ژورنال PLoS منتشر شده است.

فشار

برای استفاده در شهرهای ساحلی؛

آب دریا به سوخت پاک تبدیل می‌شود
محققان دانشگاه آدلاید اعلام کردند آب دریای تصفیه نشده سوخت هیدروژن پاک تولید کرده اند. تقاضا برای سوخت هیدروژن که یک منبع پاک است، در سال‌های آینده افزایش می‌یابد. این درحالی است که جهان همچنان در حال کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی به نفع منابع انرژی پاک است. یافته‌های این تحقیق به تدریج انرژی پاک ارزان‌تری برای مناطق ساحلی فراهم می‌کند. پروفیسور شیژانگ کیائو یکی از رهبران این پروژه می‌گوید: ما آب دریا را با کارآمدی حدود ۱۰۰درصد به اکسیژن و هیدروژن تبدیل کردیم تا هیدروژن سبز برای الکترولیز بسازیم. برای این منظور از یک کاتالیزور ارزان‌قیمت که در فرایند الکترولیز تجاری به کار می‌رود، استفاده کردیم. به طور معمول آب دریا باید قبل از تجزیه به هیدروژن و اکسیژن از طریق الکترولیز، تصفیه شود. محققان پروژه جدید ادعا می‌کنند با استفاده از اکسید کالبت و اکسید کروم روی سطح کاتالیزور، شاهد عملکردی بودند که مشابه به کارگیری کاتالیزورهای پلاتینیوم و ایریدیم در آب تصفیه و یونیزه شده است. آب دریا در مقایسه یک منبع وسیع است و می‌توان با استخراج سوخت هیدروژن از آن بدون تصفیه در هزینه‌ها صرفه جویی کرد. به هرحال اگر این روش به طور موفقیت‌آمیز در مقیاس تجاری اجرا شود، احتمالاً بتوان در شهرهای ساحلی از آن استفاده کرد.

Constantin Ciosu - Romania